

נתונים על נישואי קטינים וקטינות – עדכון

מבוא ותמצית

מסמך זה נכתב לוועדה לקידום מעמד האישה ולשיוויון מגדרי בראשות חה"כ מירב כהן, ועניינו מעקב אחר יישום [חוק גיל הנישואין התש"י-1950](#) (להלן: חוק גיל הנישואין), האוסר על נישואי קטינים וקטינות.

במסמך קודם בנושא שפרסמנו ב-7 בנובמבר 2022 סקרנו את הנתונים על נישואי קטינים וקטינות לשנים 2021-2018, לפי דיווחי המשרדים השונים לוועדת החוקה, חוק ומשפט, ולפי נתונים משלימים שקיבלנו מהמשרדים הרלבנטיים לאכיפת חוק גיל הנישואין.

לפי חוק גיל הנישואין, התש"י-1950, גיל הנישואין החוקי בישראל הוא 18, ומי **שעשה אחת מהפעולות האלה עבר עבירה: "נשא קטינה או נשאה קטין; ערך נישואין, או סייע בכל תפקיד שהוא בעריכת נישואין, או בקשר לעריכת נישואין, של קטינה או של קטין; השיא קטינה או קטין שהם ביתו או בנו שהם נתונים לאפוטרופסותו"**.¹

עוד לפי חוק גיל הנישואין, בני 16-18 המבקשים להינשא נדרשים לצורך כך לקבל היתר של בית משפט לענייני משפחה. בית המשפט יכול להתיר את הנישואין כאשר קיימות נסיבות מיוחדות הקשורות בטובת הקטין או הקטינה. כאשר גיל המבקשים להינשא הוא בין 16 ל-17 על בית המשפט לקבל תסקיר של עובד סוציאלי טרם קבלת החלטה בעניינם.

יצוין, כי עד שנת 2013 גיל הנישואין החוקי היה 17, וניתן היה לקבל היתר להינשא מגיל 16. באותה שנה עבר תיקון מספר 6 לחוק גיל הנישואין, אשר העלה את גיל הנישואין החוקי ל-18, והגביל את הגיל ממנו ניתן לקבל היתר מיוחד להינשא ל-16 ומעלה. באותו תיקון גם הוטלה על הגופים אליהם מגיע מידע בדבר נישואי קטינים וקטינות חובת דיווח לוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, אודות נישואין כאמור (וראו להלן).

יצוין כי **החוק אינו מתייחס למגדר הקטינים וגם במרבית דיווחי המשרדים אין התייחסות כזו**. משורת החלטות בית משפט בנושא ראינו כי ברוב המקרים היה מדובר בקטינות.

כאמור, בית המשפט רשאי להתיר את הנישואין כאשר קיימות נסיבות מיוחדות הקשורות בטובת הקטין או הקטינה. **הנחיית היועץ המשפטי לממשלה משנת 2018 מפרטת את השלכותיהם השליליות של נישואי קטינות וקטינים ומציינת את הנסיבות אשר לא ייחשבו כנסיבות מיוחדות התומכות בנישואי קטינות**, ובהן רצון ההורים, מסורת ומנהגי עדות, היריון, הסכמת הנערה או הכנות שנעשו לטובת הנישואין. **בהנחיית פרקליט המדינה בדבר מדיניות**

¹ [חוק גיל הנישואין, התש"י-1950](#).

התביעה בנושא דנן מפורטים השיקולים שיש להביא בחשבון בעת החלטה אם להעמיד את העבריינים לדין; עוד נקבע בהנחיה, כי הליכים פליליים יינקטו, בראש ובראשונה, כלפי מי שערך את הנישואין או סייע בעריכתם, ובכלל זה הורי הקטינים – אם אפשרו את הנישואין או עודדו אותם; ככל שבן הזוג בגיר, יש מקום לשקול להעמידו לדין, ובלבד שפער הגילאים בינו לבין הקטין/ה שנשא עולה על שנתיים.²

בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה נקבע עוד, כי לשם אכיפת חוק גיל הנישואין באופן אפקטיבי, על רשויות המדינה המקבלות מידע המעלה חשד לביצוע עבירה על חוק גיל הנישואין להעביר את המידע לידיעת גורמי האכיפה הפלילית. בהקשר לכך נקבע, כי המשטרה ומטה הפרקליטות יגבשו נוהל עבודה מול רשות האוכלוסין וההגירה ופרקליטות המחוז האזרחיות. הנוהל יסדיר, בין היתר, את אופן העברת המידע וקבלתו, ואת הדרכים לבירור נוסף בדבר החומרים שהועברו.³

כאמור, בתיקון מספר 6 הוטלה על הגופים אליהם מגיע מידע בדבר נישואי קטינים וקטינות חובת דיווח לוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, אודות נישואין כאמור, לפי הפירוט הבא:

- שר המשפטים – מספר הבקשות של קטינים להיתר ומספר ההיתרים שניתנו; הנסיבות שבעטיין ניתנו ההיתרים, ומספר כתבי האישום, פסקי הדין וגזרי הדין שניתנו בשל עבירה זו. כמו כן – מספר נישואי הקטינים שערכו או אישרו בתי הדין הלא יהודיים;
- השר לשירותי דת – מספר נישואי הקטינים שערכו או אישרו בתי הדין היהודיים;
- שר הפנים – מספר הקטינים והקטינות שהתבקש לרשום את נישואיהם, ומספר התלונות שהגיש למשטרה מסיבה זו;
- שר הרווחה – מספר התסקירים שהוגשו לבית המשפט לענייני משפחה בהליכים הקשורים בחוק זה;
- השר לביטחון לאומי – מספר התלונות שהוגשו למשטרה בגין עבירה על חוק גיל הנישואין, ומתוכן כמה הוגשו על ידי משרד הפנים; מספר החקירות שבוצעו בשל עבירות אלו; ומספר התיקים אשר הועברו לפרקליטות לשם הגשת כתב אישום בעניינן.

כל השרים שפורטו לעיל מחויבים למסור לוועדת החוקה, חוק ומשפט את הדיווח ב-1 במרס בכל שנה, על השנה הקלנדרית הקודמת למועד הדיווח.

כאמור, **המסמך הקודם סקר את המצב בשנים 2018-2021. באותו מסמך עלו כמה פערים לעניין יישום החוק, ובהם: פערים גדולים בין מספר דיווחי רשות האוכלוסין על תלונות שהעבירה למשטרה בגין עבירות על גיל הנישואין לבין דיווחי המשטרה על מספר התלונות שקיבלה מגוף זה; היעדר דיווחים של המשרד לשירותי דת באשר לרישום נישואי קטינות בקרב יהודים; מספרים גדולים של אישורי נישואין בקרב מוסלמים אשר נישאים מחוץ לגבולות המדינה, לרוב בירדן, המעקרים את סמכות המשטרה לאכוף את החוק בעניינים; ונתוני**

² פרקליטות המדינה, הנחיית פרקליט המדינה 2.20, [מדיניות התביעה בהעמדה לדין בעבירה של נישואי קטינים](#), 9 במאי 2016.

³ היועץ המשפטי לממשלה, הנחיה 4.1113, [מדיניות היועץ המשפטי לממשלה בבקשות להיתר נישואי קטינים](#), עודכן: 29 במאי 2018.

לידות של קטינות חד הוריות המעלים שאלה לגבי המשמעות האמיתית של הירידה במספר נישואי הקטינות שראינו בנתונים שנותחו במסמך.

המסמך הנוכחי הוא מסמך עדכון המנתח את הנתונים לשנים 2022–2025; המסמך מסתמך על דיווחים על פי חוק של המשרדים לוועדת החוקה, חוק ומשפט, ומידע נוסף שהעבירה הנהלת בתי המשפט לוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי; זאת, נוכח לוח הזמנים הקצר שנקבע עד דיון ועדה זו בנושא.

לצורך כתיבת המסמך הנוכחי בחנו את הדיווחים לפי חוק שנשלחו לכנסת בתקופה שאחר סיום המסמך הקודם. נציין כי לא כל הרשויות העבירו את כלל הדיווחים במועדים הנדרשים לפי חוק. להלן יובאו עיקרי הנתונים:

• נתוני הפרקליטות (2022–2024) –

○ בשנת 2022 הוגשו במחוזות הפרקליטות השונים 16 בקשות להיתר לנישואי קטינים וקטינות – מתוכן בשלוש בקשות ניתן היתר; ב-2023 הוגשו 18 בקשות – מתוכן ב-17 בקשות ניתן היתר; וב-2024 הוגשו 20 בקשות – מתוכן בארבע בקשות ניתן היתר. מרבית הבקשות להיתר הוגשו לעניין נישואין של קטינים וקטינות בגילי 17–18, אולם הוגשה גם בקשה אחת בעבור קטין או קטינה מתחת לגיל 17;

○ בשנת 2022 הוגשו שני כתבי אישום בגין עבירה על חוק גיל הנישואים ובשנת 2023 הוגשו ארבעה כתבי אישום בגין עבירה זו. ב-2022 הורשעו בעבירה לפי סעיף 2 לחוק שמונה נאשמים מתוך תשעה. ב-2023 הורשעו ארבעה נאשמים וב-2024 הורשעו בגין עבירה זו שלושה נאשמים (אחד הורשע בסעיפי עבירה אחרים);

• נתוני בתי הדין הדרוזיים (2022–2024) – באף אחת מהשנים 2022–2024 לא היו קטינים וקטינות שבתו הדין התבקשו לערוך את נישואיהם או לרשום;

• נתוני בתי הדין השרעיים (2022–2024) – בתי הדין השרעיים יכולים לערוך בעצמם טקסי נישואין או לאשר נישואים שערכו גורמים אחרים. באף אחת מהשנים האמורות לא היו קטינים או קטינות שנישאו בפני רושמי נישואין בבתי הדין השרעיים. בד בבד, מספר האישורים הכולל לנישואי קטינים או קטינות שניתן על ידי בתי הדין השרעיים הלך ופחת בשנים הנבחנות, מ-434 ב-2022 ל-186 ב-2024. הרוב המכריע של אישורי נישואי קטינים וקטינות ניתנו בבית הדין של ירושלים (כ-82% בשנת 2022 וכ-73% בשנת 2024). כמו כן, ברוב מוחלט של המקרים – צד אחד לנישואין היה קטין וצד אחד בגיר;

• נתוני המשרד לשירותי דת (2023) – זהו הדיווח היחיד שנמסר על ידי המשרד לשירותי דת). בשנה זו היו ארבעה מקרים של נישואי קטינים וקטינות שנרשמו והתחתנו – בשלוש מתוך 160 לשכות הנישואין של יהודים. בין הקטינים שלוש קטינות וקטין אחד, כולם מעל גיל 17;

• נתוני רשות האוכלוסין וההגירה (2023–2025) – בשנת 2023 נמסרו ללשכות הרשות 136 הודעות על נישואי בוסר (נישואי קטינים), בשנת 2024 נמסרו 103 הודעות וב-2025 נמסרו 109 הודעות על נישואי בוסר. מכאן, שיש פער לא מבוטל בין מספר ההודעות שנמסרו לרשות האוכלוסין וההגירה לבין מספר

התיקים בהם ניתן אישור לנישואי קטינים על ידי בתי הדין השרעיים – 294 בשנת 2023 ו-180 בשנת 2024.

מרבית הבקשות שהוגשו ברשות האוכלוסין היו לרישום נישואי קטינים וקטינות שנערכו ללא היתר.

לפי רשות האוכלוסין וההגירה על כל בקשה לרישום נישואין שנערכו ללא היתר הוגשה תלונה למשטרה; משמע - 128 תלונות ב-2023, 95 תלונות ב-2024 ו-98 תלונות ב-2025.

- **נתוני משרד הרווחה והביטחון החברתי (2022-2025)** – כאמור, כאשר גיל הנישאים בין 16 ל-17, החוק מורה לבית המשפט לקבל תסקיר מעובד סוציאלי בטרם קבלת החלטה בעניינם. לפי נתוני המשרד, בשנת 2022 הוגשו 27 תסקירים; בשנת 2023 מספר התסקירים היה הנמוך ביותר מבין השנים המדווחות – תשעה תסקירים, ובשנתיים האחרונות הוגשו 15 תסקירים בכל שנה. **לפי החוק אין חובה לדווח לכנסת על ההמלצה העולה מהתסקיר – בעד או נגד מתן היתר לנישואין, כך שלא ניתן לדעת כמה מתוך התסקירים המליצו על מתן היתר לנישואי הקטינים, ובכמה ממקרים אלה אכן ניתן היתר לנישואין;**
- **נתוני המשטרה (2022-2024)** – מספר התלונות על נישואי קטינים שהתקבלו הלך ופחת בשנים שנבדקו, מ-41 תלונות בשנת 2022 ל-15 תלונות ב-2024. בתוך כך, לפי נתוני המשטרה, רק בשנת 2023 הגיעו למשטרה תלונות על נישואין מרשות האוכלוסין וההגירה – 7 תלונות מתוך 23 תלונות שהגיעו. כאמור, לפי רשות האוכלוסין וההגירה הועברו למשטרה 128 תלונות ב-2023, 95 תלונות ב-2024 ו-98 תלונות ב-2025 (לשנה זו לא התקבלו נתוני המשטרה מהמשרד לביטחון לאומי). אין לנו הסבר לפער זה. עוד לפי נתוני המשטרה, בשנת 2022 התנהלה חקירה בעקבות כל תלונה שהוגשה; בשנים 2023 ו-2024 המצב היה שונה, ויש תלונות שלא התנהלה בעקבותיהן חקירה. כמו כן, בשנת 2022 היו 24 תיקים שהועברו לפרקליטות להגשת כתבי אישום, בשנת 2023 היו שישה תיקים ובשנת 2024 היו שבעה תיקים. לפי נתוני הפרקליטות ב-2022 הוגשו שני כתבי אישום, ב-2023 הוגשו ארבעה כתבי אישום וב-2024 לא הוגש אף כתב אישום.
- **נתוני הנהלת בתי המשפט (2023-2026) (חלק מהשנה)) – בכל אחת מהשנים 2023-2025 התקבלו 19-20 בקשות לקבלת היתר לנישואי קטינים.** מתוכן, בשנת 2023 כמחצית מהבקשות נענו בחיוב; בשנת 2024 כ-15% נענו בחיוב וב-2025 כרבע מהבקשות נענו בחיוב. כאמור, לפי נתוני הפרקליטות, ב-2023 הוגשו 18 בקשות – מתוכן ב-17 בקשות ניתן היתר; וב-2024 הוגשו 20 בקשות – מתוכן בארבע בקשות ניתן היתר. איננו יודעים מהי הסיבה לפער בין נתוני הפרקליטות לנתוני הנהלת בתי המשפט באשר לשיעורי הבקשות שאושרו.

מניתוח הדיווחים לפי חוק שנעשה לצורך כתיבת מסמך זה עולה, כי לפחות חלק מהפערים שעלו במסמך הקודם עדיין קיימים. בפרט, עדיין קיים פער משמעותי בין מספר התלונות המדווחות למשטרה על-ידי רשות האוכלוסין וההגירה, לבין מספר התלונות שהמשטרה מדווחת שקיבלה; לא ברור לנו מקורו. כמו כן, עדיין חסרים דיווחי המשרד לשירותי דת אודות נישואי קטינות יהודיות ברוב השנים. למעשה, מצאנו דיווח רק לשנה אחת (2023), וממנו עלה כי באותה שנה היו רק ארבעה מקרים של נישואי קטינים יהודים, כולם מעל גיל 17 וכולם נישאו בהיתר. עוד, בשנים האחרונות חלה מגמת ירידה במספר אשרורי הנישואים של קטינים וקטינות מוסלמיים בבתי הדין השרעיים. בהיעדר נתונים נוספים, אין באפשרותנו להבין האם מדובר בירידה מהותית במספר הקטינים המוסלמים

שנישאו, או בירידה ברישום הנישואים בבתי הדין השרעיים. כמו כן, **מגמת הירידה במספר הרישומים ברשות האוכלוסין וההגירה עליה הצבענו במסמך הקודם המשיכה גם בשנים 2023 ו-2024, אך נבלמה בשנת 2025.**

המסמך בנוי באופן הבא: ראשית מוצג סיכום הנתונים מהמסמך הקודם; בהמשך מובאים ריכוז וניתוח הדיווחים השנתיים החדשים יותר של הרשויות והגופים הממונים על הטיפול בנושא וכן תשובת הנהלת בתי המשפט לבקשת הוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי. נקדים ונציין, כי **אין אחידות בין תקופות הדיווח של כל הגופים, מה שמקשה על ניתוח שלם של הנתונים ומשמעותם.**

1. סיכום נתוני הדיווחים מהשנים 2018–2021

לפי נתוני משרד המשפטים, **בשנים 2018–2021 הוגשו כ-145 בקשות לקבלת היתר לנישואי קטינים וקטינות וניתנו כ-78 היתרים. כלומר בכמחצית מהבקשות ניתן היתר נישואין.**⁴ מספר הבקשות ומספר ההיתרים בשנים אלו היה במגמת ירידה.

בכל אחת מהשנים 2018, 2020, ו-2021 אישרו בתי הדין השרעיים בישראל רישום של כ-450 נישואי קטינים וקטינות בממוצע. בשנת 2019 דווח על מספר חריג של אישור נישואין כאמור: 591.⁵ בכל אחת מהשנים הנזכרות, בין 75% ל-91% מאישורי נישואי קטינים וקטינות בישראל ניתנו בירושלים.⁶ ניתוח של כלל אישורי הנישואין שהיו בבתי הדין השרעיים בחודש דצמבר 2021 (כלומר, לא רק של נישואי קטינים) הראה, כי רוב הליכי הנישואין אשר הגיעו לפתחם של בתי הדין השרעיים בישראל לאישור נערכו בבתי הדין השרעיים הירדניים במזרח ירושלים, ובמספרים נמוכים יותר – ברשות הפלסטינית.⁷

בשנים שקדמו למסמך הקודם המשרד לשירותי דת לא העביר כלל דיווחים על רישום נישואי קטינות בקרב האוכלוסייה היהודית.

בתקופה הנדונה התקבלו ברשות האוכלוסין וההגירה 2,049 בקשות לרישום נישואי קטינים וקטינות, כ-95% מהן ללא היתר כחוק. **בין השנים 2018 ל-2021 נרשמה ירידה ניכרת במספר הבקשות לרישום נישואי קטינים וקטינות, מ-675 בקשות בשנת 2018 ל-357 בקשות רישום בשנת 2021 (ירידה של 47%).** הירידה הניכרת ביותר (38%) נרשמה בין שנת 2019 לשנת 2020.⁸ נתונים שקיבלנו לגבי שנים אלה מהמוסד לביטוח לאומי

⁴ שר המשפטים, [יישום הוראות חוק גיל הנישואין התש"י-1950 חובת דיווח לפי סעיף 8 \(ב\) לחוק לשנים 2018–2020](#), 16 בפברואר 2021; 3 במרץ 2022.

⁵ עו"ד ניבאל חסנין, עורך דין ממונה, מחלקה משפטית, הנהלת בתי הדין השרעיים, מכתב, 22 במאי 2022; שר המשפטים, [יישום הוראות חוק גיל הנישואין התש"י-1950 חובת דיווח לפי סעיף 8 \(ב\) לחוק לשנים 2018–2020](#). יש פערים קטנים בין דיווח משרד המשפטים לדווח הישר שהגיע מהנהלת בתי הדין השרעיים.

⁶ עו"ד ניבאל חסנין, עורך דין ממונה, מחלקה משפטית, הנהלת בתי הדין השרעיים, מכתב, 22 במאי 2022.

⁷ עו"ד קוסאי קאסם, סגן מנהל בתי הדין השרעיים, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, שיחת טלפון, 7 ביוני 2022: דוא"ל, 8 ביוני 2022.

שר המשפטים, [יישום הוראות חוק גיל הנישואין התש"י-1950 חובת דיווח לפי סעיף 8 \(ב\) לחוק לשנים 2018–2020](#). יש פערים קטנים בין דיווח משרד המשפטים לדווח הישר שהגיע מהנהלת בתי הדין השרעיים.

⁸ אלי לוי, מנהל אגף מרשם ובימוטרי, רשות האוכלוסין וההגירה, [דיווחים לוועדת החוקה, חוק ומשפט לפי סעיף 8\(ד\) לחוק גיל הנישואין – נישואי בוסר, 21 במאי 2019; 31 במרץ 2020; 4 במאי 2021; 15 במאי 2022](#).

הראו באופן כוללני לגבי ישראל מספר יציב של לידות של קטינות בשנים אלו.⁹ עובדה זו מעלה שאלה אם הירידה ברישום נישואי קטינים וקטינות שתועדה ברשות האוכלוסין ייצגה ירידה אותנטית במספר הקטינות החיות בזוגיות מקובלת חברתית, או שהיא מביאה לידי ביטוי רק הפחתה במספר הרישומים הפורמליים של נישואי קטינות.

לפי נתוני משרד הרווחה, בכל אחת מהשנים 2018–2021 הוגשו לבתי המשפט לענייני משפחה בין 20 ל-32 תסקירים.¹⁰

על פי המידע שהמשרד לביטחון הפנים מסר לוועדת החוקה, חוק ומשפט, באותה תקופה נפתחו 224 תיקים על עבירת נישואי קטינים וקטינות; לפי המשרד – מספר התיקים שנפתחו בכל שנה תואם את מספר התלונות שהתקבלו במשטרה.¹¹ עם זאת, השוואה לנתונים שהעבירה רשות האוכלוסין וההגירה באשר לאותן שנים מלמדת כי **מספר התלונות שהרשות העבירה למשטרה לא תואם את מספר התיקים שנפתחו בה**. לבקשת מרכז המחקר והמידע העבירה המשטרה נתונים נוספים, מהם עלה כי רק מלשכת האוכלוסין של ירושלים הגיעו 328 דיווחים על נישואי קטינות באותה התקופה.¹²

2. סיכום נתוני הדיווחים מהשנים 2022–2025

בפרק זה מרכזים נתונים המובאים ברובם מהדיווחים השנתיים מכוח חוק גיל הנישואין, שמסרו הרשויות והגופים האמונים על הטיפול בנושא. כאמור, **לפי החוק, על שר המשפטים, השר לשירותי דת, שר הפנים, שר הרווחה והביטחון החברתי והשר לביטחון לאומי למסור דיווח לוועדת החוקה, חוק ומשפט ב-1 במרס בכל שנה על השנה הקלנדרית הקודמת למועד הדיווח**. בנספח 1 מוצגים תאריכי היעד החל ממרס 2023 ועד מרס 2026 ותאריכי הדיווחים בפועל (אם ישנם) של השרים שמוזכרים בחוק. בנספח 2 מפורטים במרכז הנתונים האמורים להיכלל בדיווחים לפי החוק, כפי שהוזכר גם בפרק הרקע.

הפרק הבא כולל את הנתונים שמוצגים בדיווחי השרים, לפי הסדר בו השרים נכתבו בחוק: נתוני הפרקליטות, בתי הדין הדרוזיים ובתי הדין השרעיים באמצעות משרד המשפטים (דיווחים לשנים 2022–2024), המשרד לשירותי דת (לשנת 2023), נתוני רשות האוכלוסין וההגירה באמצעות משרד הפנים (לשנים 2023–2025), משרד הרווחה והביטחון החברתי (לשנים 2022–2025) ונתוני המשטרה באמצעות המשרד לביטחון לאומי (לשנים 2022–2024). כמו כן, יוצגו נתונים שנשלחו על ידי הנהלת בתי המשפט לבקשת הוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי

⁹ ד"ר שרון אסיסקוביץ, פרננט מחקר, ביטוח סיעוד וביטוח אימהות, מינהל המחקר והתכנון, המוסד לביטוח לאומי, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 12 במאי 2022.

¹⁰ מאיר כהן, שר הרווחה והביטחון החברתי, [דיווח שנתי על פי סעיף 8 לחוק גיל הנישואין, התש"י-1950](#), 17 במאי 2022; איציק שמולי, שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, [דיווח לכנסת בהתאם לסעיף 8 לחוק גיל הנישואין, התש"י-1950](#), 9 במרץ 2021; רועי בן נעים, מנהל תחום קשרי כנסת וממשל, משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, [דיווח לכנסת בהתאם לחוק גיל הנישואין](#), 12 במרץ 2020; חיים כץ, שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, [דיווח לכנסת בהתאם לחוק גיל הנישואין](#), 20 במאי 2019; אלינה שוורצמן, מרכזת תחום קשרי ממשל, אגף בכיר קשרי חוץ ודוברות, משרד הרווחה. תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 14 ביוני 2022. המספרים בדיווח הישיר שהתקבל במרכז המחקר והמידע של הכנסת בדוא"ל זה שונים במעט מן הדיווח שעבר לוועדה.

¹¹ עמר בל-לב, השר לביטחון הפנים, [דיווח לכנסת לשנת 2021 לפי לחוק גיל הנישואין, התש"י-1950](#), 13 באפריל, 2022. חה"כ אמיר אוחנה, השר לביטחון הפנים, [דיווח לכנסת לפי חוק גיל הנישואין, התש"י-1950, לשנת 2020 לשנת 2019](#), 25 באפריל 2021. גלעד ארדן, השר לביטחון הפנים, [דיווח לכנסת לפי חוק גיל הנישואין, התש"י-1950](#), 20 בפברואר 2020. גלעד ארדן, השר לביטחון הפנים, [דיווח לכנסת לשנת 2018 לפי חוק גיל הנישואין, התש"י-1950](#), 17 במרץ 2019.

¹² עו"ד רפ"ק מיטל גרף, ראש תחום חקירת אנשים עם מוגבלות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 3 ביולי 2022.

(לתקופה שמתחילת 2023 עד סוף החודשים הראשונים של שנת 2026). כאמור, **אין חפיפה מלאה בין התקופות המדווחות**. כמו כן, **לא כל הרשויות העבירו את כלל הדיווחים במועדים הנדרשים לפי חוק**.

כאמור לעיל, **החוק אינו מתייחס למגדר הקטינים וגם במרבית דיווחי המשרדים אין התייחסות כזו**.

2.1 נתוני משרד המשפטים, 2022–2024

לפי החוק, **שר המשפטים** נדרש לדווח את הנתונים הבאים:

(1) מספר הבקשות שהוגשו לבתי המשפט לענייני משפחה למתן היתר נישואין;

(2) מספר הקטינים והקטינות שקיבלו היתר נישואין מבתי המשפט לענייני משפחה, בחלוקה לפי גילאים;

(3) הנסיבות שבשלהן ניתנו היתרי נישואין לפי סעיף 5;

(4) מספר כתבי האישום שהוגשו בכל מחוז בשל עבירות לפי סעיף 2;

(5) מספר פסקי הדין שניתנו בהליכים לפי סעיף 2, ושיעורי ההרשעה והזיכוי מתוכם;

(6) גזרי הדין שניתנו בהליכים לפי סעיף 2;

(7) מספר הקטינים והקטינות שנישאו ורושמי הנישואין או בתי הדין הדתיים שהתבקשו לערוך את נישואיהם או לרשום, בחלוקה לפי גילאים – לעניין רושמי נישואין ובתי דין דתיים שבשטח הפעולה של משרד המשפטים; בסעיף זה, "רושם נישואין" – הרשות הרושמת כהגדרתה בפקודת הנישואין והגירושין (רישום).

באשר לסעיף (6) יצוין, כי לפי דיווחי הפרקליטות – **לעיתים קרובות השתת עונש על נאשם נעוצה במספר סעיפי עבירה שונים בהם הורשע, ולכן קיים קושי לקשור בין רכיבי העונש הספציפי לבין העבירה הנבדקת**.

2.1.1 נתוני הפרקליטות, 2022–2024

מהחטיבה האזרחית בפרקליטות המדינה נמסר כי **בשנת 2022 הוגשו במחוזות הפרקליטות השונים 16 בקשות להיתר נישואי קטינים וקטינות – מתוכן בשלוש בקשות ניתן היתר; ב-2023 הוגשו 18 בקשות – מתוכן ב-17 בקשות ניתן היתר; וב-2024 הוגשו 20 בקשות – מתוכן בארבע בקשות ניתן היתר**.¹³ הנתונים, בפירוט לפי גילי הקטינים בעת הגשת הבקשה להיתר במחוזות הפרקליטות השונים, מופיעים בטבלה הבאה.

¹³ משרד המשפטים, דיווחים על פי חוק שהתקבלו על ידי ועדת החוקה, חוק ומשפט, [דיווח לשנת 2022, לוועדת החוקה, חוק ומשפט, לפי סעיף 8\(א\)\(ב\), לחוק גיל הנישואין, 2 ביולי 2023; חוק גיל הנישואין – חובת דיווח לוועדת חוקה לשנת 2023, 16 במאי 2024; דיווח לשנת 2024, לוועדת החוקה, חוק ומשפט, לפי סעיף 8\(א\) ו-\(ב\), לחוק גיל הנישואין, תש"ו-1950, 21 בספטמבר 2023.](#)

טבלה 1: גילי הקטינים בעת הגשת הבקשה להיתר נישואי קטינים במחוזות הפרקליטות, 2022–2024¹⁴

2024		2023		2022		גילי הקטינים בעת הגשת הבקשה
מס' בקשות שהוגשו	מתוכן בקשות בהן ניתן היתר	מס' בקשות שהוגשו	מתוכן בקשות בהן ניתן היתר	מס' בקשות שהוגשו	מתוכן בקשות בהן ניתן היתר	
-	0	-	0	0	0	15-16
-	1	-	0	1	0	16-17
-	3	-	17	15	3	17-18
20	4	17	18	16	3	סה"כ

מהטבלה עולה כי מרבית הבקשות להיתר הוגשו לעניין נישואין של קטינים וקטינות בגילי 17–18, אולם הוגשה גם בקשה אחת בעבור קטין או קטינה מתחת לגיל 17.

לפי הפרקליטות, בבקשות נידונו נסיבות כגון קרבת גילם של הקטינים לגיל הנישואין החוקי, השתייכותם לאוכלוסייה דתית, היעדר מודעות המבקשים לתיקון לחוק, היות המבקשת בהריון, הכנות מתקדמות לחתונה, תמיכה מצד משפחות בני הזוג וחשש לרצח על רקע חילול כבוד המשפחה. ספציפית בשנת 2024, הנסיבות בגין התבקשו ההיתרים היו: מיסוד הקשר (9 מקרים), טעות בגיל (1), טעמי דת (4), הריון (7).¹⁵ בדיווח של הפרקליטות הוזכרה **הנחיית היועץ המשפטי לממשלה בה נקבע כי אי ידיעת החוק, העובדה שהקטינה בהריון, הסכמת ההורים או הקטינים להינשא והכנות לנישואין, לא ייחשבו ככלל כנסיבות מיוחדות המספיקות על פי החוק למתן היתר נישואין.**

מספר כתבי האישום הכוללים עבירה לפי סעיף 2 לחוק¹⁶ שהוגשו על ידי הפרקליטות מוצג בטבלה הבאה. הטבלה כוללת גם את מספר הנאשמים שהסתיימו ההליכים המשפטיים כנגדם בכל אחת מהשנים 2022–2024. יצוין כי בכתב אישום יכול להיכלל יותר מנאשם אחד וכן כי בחלק מהמקרים גזר הדין עשוי להתקבל בשנה קלנדרית שונה מהשנה בה נפתח התיק.

¹⁴ משרד המשפטים, דיווחים על פי חוק שהתקבלו על ידי וועדת החוקה, חוק ומשפט, [דיווח לשנת 2022](#), [לועדת החוקה, חוק ומשפט, לפי סעיף 8\(א\)\(ב\), לחוק גיל הנישואין](#), 2 ביולי 2023; [חוק גיל הנישואין – חובת דיווח לועדת חוקה לשנת 2023](#), 16 במאי 2024; [דיווח לשנת 2024](#), [לועדת החוקה, חוק ומשפט, לפי סעיף 8\(א\) ו-\(ב\), לחוק גיל הנישואין](#), תש"י-1950, 21 בספטמבר 2023.

¹⁵ משרד המשפטים, דיווחים על פי חוק שהתקבלו על ידי וועדת החוקה, חוק ומשפט, [דיווח לשנת 2022](#), [לועדת החוקה, חוק ומשפט, לפי סעיף 8\(א\)\(ב\), לחוק גיל הנישואין](#), 2 ביולי 2023; [חוק גיל הנישואין – חובת דיווח לועדת חוקה לשנת 2023](#), 16 במאי 2024; [דיווח לשנת 2024](#), [לועדת החוקה, חוק ומשפט, לפי סעיף 8\(א\) ו-\(ב\), לחוק גיל הנישואין](#), תש"י-1950, 21 בספטמבר 2023.

¹⁶ סעיף 2 לחוק גיל הנישואין, התש"י-1950: מי שעשה אחד מאלה –

(א) נשא קטינה או נשאה קטין;

(ב) ערך נישואין, או סייע בכל תפקיד שהוא בעריכת נישואין, או בקשר לעריכת נישואין, של קטינה או של קטין;

(ג) השיא קטינה או קטין שהם בתו או בנו שהם נתונים לאפוסטרופותו –

דינו – מאסר שנתיים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

טבלה 2: מספר כתבי אישום שהוגשו ומספר הנאשמים שסיימו הליכים כנגדם בשנים 2022–2024¹⁷

	2024	2023	2022
מס' כתבי אישום שהוגשו	0 (2 בירושלים, 2 בדרום)	4	2
מס' נאשמים שסיימו הליכים כנגדם	7 (3 הורשעו, אחד הורשע בסעיפים אחרים)	4 (4 הורשעו)	9 (8 הורשעו)

בסך הכול הוגשו שני כתבי אישום ב-2022 וארבעה ב-2023. בשנת 2024 לא הוגש אף כתב אישום. ב-2022 הורשעו בעבירה לפי סעיף 2 לחוק שמונה נאשמים מתוך תשעה. ב-2023 הורשעו ארבעה נאשמים וב-2024 הורשעו בדין עבירה זו שלושה נאשמים (אחד הורשע בסעיפי עבירה אחרים). יצוין כי ההליך ביחס לנאשמים שלא הורשעו הסתיים בחזרה מכתב אישום.

2.1.2 נתוני בתי הדין הדרוזיים והשרעיים, 2022–2024

מבתי הדין הדרוזיים נמסר כי באף אחת מהשנים 2022–2024 לא היו קטינים שבתי הדין התבקשו לערוך את נישואיהם או לרשמם.¹⁸

באשר **לבתי הדין השרעיים** אשר יכולים לערוך נישואין או לאשרר נישואין שכבר התקיימו, מספר המקרים בהם אשררו רושמי הנישואין או בתי הדין השרעיים נישואי קטינים וקטינות אשר נערכו מחוץ לכותלי בית הדין ואשר תקפים לפי השריעה, בחלוקה לפי גיל הקטינים מוצג בטבלה 3. לפי בתי הדין, **האשוררים לנישואי קטינים ניתנו על סמך חוזה נישואין שנערך בבית דין שרעי פלסטיני או ירדני, אשר לעיתים מובא בפני בית הדין הישראלי שנים לאחר שנערך – כאשר בני הזוג בגירים.** לפי בתי הדין השרעיים, **בכל השנים האמורות לא היו קטינים שנישאו בפני רושמי נישואין.**¹⁹

¹⁷ משרד המשפטים, דיווחים על פי חוק שהתקבלו על ידי ועדת החוקה, חוק ומשפט, [דיווח לשנת 2022, לוועדת החוקה, חוק ומשפט, לפי סעיף 8\(א\)\(ב\), לחוק גיל הנישואין, 2 ביולי 2023; חוק גיל הנישואין – חובת דיווח לוועדת חוקה לשנת 2023, 16 במאי 2024; דיווח לשנת 2024, לוועדת החוקה, חוק ומשפט, לפי סעיף 8\(א\) ו-\(ב\), לחוק גיל הנישואין, תש"ו-1950, 21 בספטמבר 2023.](#)

¹⁸ משרד המשפטים, דיווחים על פי חוק שהתקבלו על ידי ועדת החוקה, חוק ומשפט, [דיווח לשנת 2022, לוועדת החוקה, חוק ומשפט, לפי סעיף 8\(א\)\(ב\), לחוק גיל הנישואין, 2 ביולי 2023; חוק גיל הנישואין – חובת דיווח לוועדת חוקה לשנת 2023, 16 במאי 2024; דיווח לשנת 2024, לוועדת החוקה, חוק ומשפט, לפי סעיף 8\(א\) ו-\(ב\), לחוק גיל הנישואין, תש"ו-1950, 21 בספטמבר 2023.](#)

¹⁹ משרד המשפטים, דיווחים על פי חוק שהתקבלו על ידי ועדת החוקה, חוק ומשפט, [דיווח לשנת 2022, לוועדת החוקה, חוק ומשפט, לפי סעיף 8\(א\)\(ב\), לחוק גיל הנישואין, 2 ביולי 2023; חוק גיל הנישואין – חובת דיווח לוועדת חוקה לשנת 2023, 16 במאי 2024; דיווח לשנת 2024, לוועדת החוקה, חוק ומשפט, לפי סעיף 8\(א\) ו-\(ב\), לחוק גיל הנישואין, תש"ו-1950, 21 בספטמבר 2023.](#)

טבלה 3: מספר נישואי קטינים שנערכו מחוץ לכותלי בית הדין השרעי ושאושרו על ידו, לפי גיל בעת הנישואין, 2022-2024²⁰

גיל בעת הנישואין	2022	2023	2024
מתחת לגיל 15	1	3	0
15-16	63	38	16
16-17	123	90	60
17-18	247	172	110
סה"כ	434	303	186

מהנתונים עולה כי מספר האישורים הכולל לנישואי קטינים וקטינות שניתן על ידי בתי הדין השרעיים הלך ופחת בשנים הנבחנות, מ-434 ב-2022 ל-186 ב-2024.

בטבלה הבאה מוצג מספר התיקים בהם אישרו בתי הדין השרעיים נישואי קטינים וקטינות שנערכו מחוץ לכותלי בית הדין, בפילוח לפי בתי הדין. יצוין, כי הפער בין מספר התיקים לבין מספר הקטינים שבטבלה לעיל נובע מכך שבטבלת הגילים נספר גיל שני בני הזוג בעת הנישואין, והיו נישואין בהם שני בני הזוג מתחת גיל הנישואין.²¹ מהשוואה בין שתי הטבלאות עולה, כי בשנת 2022 היו 22 מקרים בהם שני קטינים נישאו זה לזה, בשנת 2023 היו תשעה מקרים ובשנת 2024 היו שישה מקרים כאלה. מכאן, שברוב מוחלט של המקרים – צד אחד לנישואין היה קטין וצד אחד בגיר.

²⁰ משרד המשפטים, דיווחים על פי חוק שהתקבלו על ידי וועדת החוקה, חוק ומשפט, דיווח לשנת 2022, לוועדת החוקה, חוק ומשפט, לפי סעיף 8(א)(ב), לחוק גיל הנישואין, 2 ביולי 2023; חוק גיל הנישואין – חובת דיווח לוועדת חוקה לשנת 2023, 16 במאי 2024; דיווח לשנת 2024, לוועדת החוקה, חוק ומשפט, לפי סעיף 8(א) ו-(ב), לחוק גיל הנישואין, תש"ו-1950, 21 בספטמבר 2023.

²¹ משרד המשפטים, דיווחים על פי חוק שהתקבלו על ידי וועדת החוקה, חוק ומשפט, דיווח לשנת 2022, לוועדת החוקה, חוק ומשפט, לפי סעיף 8(א)(ב), לחוק גיל הנישואין, 2 ביולי 2023; חוק גיל הנישואין – חובת דיווח לוועדת חוקה לשנת 2023, 16 במאי 2024; דיווח לשנת 2024, לוועדת החוקה, חוק ומשפט, לפי סעיף 8(א) ו-(ב), לחוק גיל הנישואין, תש"ו-1950, 21 בספטמבר 2023.

טבלה 4: מספר התיקים בהם אישרו בתי הדין השרעיים נישואי קטינים שנערכו מחוץ לכתלי בית הדין לפי בתי דין, 2022–2024²²

2024	2023	2022	בית דין שרעי
30	15	31	באר שבע
1	5	3	חיפה
7	23	14	יפו
3	4	10	טייבה
5	4	11	באקה אלגרבדייה
2	0	5	נצרת
131	242	338	ירושלים
1	0	0	ענו
0	1	0	סכנין
180	294	412	סה"כ

מהטבלה עולה כי הרוב המכריע של אישורי נישואי קטינים ניתנו בבית הדין של ירושלים (כ-82% בשנת 2022 וכ-73% בשנת 2024).

2.2 נתוני המשרד לשירותי דת, 2023

לפי חוק גיל הנישואין, **השר לשירותי דת** ידווח לוועדה על מספר הקטינים והקטינות שנישאו ורושמי הנישואין התבקשו לערוך את נישואיהם או לרשםם, בחלוקה לפי גילאים – לעניין רושמי נישואין ובתי דין דתיים שבשטח הפעולה של המשרד לשירותי דת, כלומר - יהודים.

הדיווח היחיד שנמסר על ידי המשרד לשירותי דת היה לשנת 2023. לפי הדיווח, בשנה זו היו ארבעה מקרים של נישואי קטינים שנרשמו והתחתנו – בשלוש מתוך 160 לשכות הנישואין של יהודים. בין הקטינים שלוש קטינות וקטין אחד, כולם מעל גיל 17.²³

רישומי הנישואין לפי לשכות הנישואין, גיל הנישואין ומגדר לשנת 2023 מופיעים בטבלה הבאה.

²² משרד המשפטים, דיווחים על פי חוק שהתקבלו על ידי ועדת החוקה, חוק ומשפט, [דיווח לשנת 2022](#), [לוועדת החוקה](#), [חוק ומשפט](#), לפי סעיף 8(א)(ב), [לחוק גיל הנישואין](#), 2 ביולי 2023; [חוק גיל הנישואין – חובת דיווח לוועדת חוקה לשנת 2023](#), 16 במאי 2024; [דיווח לשנת 2024](#), [לוועדת החוקה](#), [חוק ומשפט](#), לפי סעיף 8(א) ו-(ב), [לחוק גיל הנישואין](#), תש"ו-1950, 21 בספטמבר 2023.

²³ המשרד לשירותי דת, אגף שירותי דת, דיווחים על פי חוק שהתקבלו על ידי ועדת החוקה, חוק ומשפט, [דוח לשנת 2023 על מספר זוגות שנישאו ורושמי הנישואין נתבקשו לערוך את נישואיהם או לרשםם](#), כשאחד מבני הזוג או שניהם קטינים, 1 באוקטובר 2024.

טבלה 5: רישום נישואין בלשכות הנישואין לפי שם הלשכה, גיל הנישואין ומגדר לשנת 2023²⁴

שם מועצה	גיל בנישואין	חתן/כלה	אישור נישואין
אור יהודה	17 ועשרה ח'	חתן	כן
חולון	17 וחמישה ח'	כלה	כן
חולון	17 ושישה ח'	כלה	כן
קריית גת	17 ו-11 ח'	כלה	כן

2.3 נתוני רשות האוכלוסין וההגירה באמצעות משרד הפנים, 2023-2025

לפי חוק גיל הנישואין, **שר הפנים** ידווח לוועדה על אלה:

(1) מספר הקטינים והקטינות שנישאו ופקיד הרישום כמשמעותו בחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965, התבקש לרשום את נישואיהם באותה שנה, בחלוקה לפי גילאים, לפי לשכות רשות האוכלוסין וההגירה, ולפי נישואין בהיתר בית המשפט לענייני משפחה ובלא היתר;

(2) מספר התלונות שהגיש משרד הפנים למשטרה בשל עבירות לפי סעיף 2, בחלוקה לפי לשכות רשות האוכלוסין וההגירה.

נישואי קטינים וקטינות מוגדרים ברשות האוכלוסין וההגירה "נישואי בוסר". לפי דיווחי רשות האוכלוסין וההגירה לוועדת החוקה, חוק ומשפט – **בשנת 2023 נמסרו ללשכות הרשות 136 הודעות על נישואי בוסר, בשנת 2024 נמסרו 103 הודעות וב-2025 נמסרו 109 הודעות על נישואי בוסר.**²⁵ יש פער לא מבוטל בין מספר ההודעות שנמסרו לרשות האוכלוסין וההגירה לבין מספר התיקים בהם ניתן אישור לנישואי קטינים על ידי בתי הדין **השרעיים** שהובא לעיל (ראו סעיף 3.1.2) – **294 בשנת 2023 ו-180 בשנת 2024.**

בטבלה הבאה מוצגים מספרי הבקשות לרישום נישואי בוסר שהוגשו לרשות האוכלוסין וההגירה, לפי גיל הנישואין, תוך הבחנה בין נישואין שנערכו בהיתר ובין נישואים שנערכו ללא היתר.

²⁴ המשרד לשירותי דת, אגף שירותי דת, דיווחים על פי חוק שהתקבלו על ידי ועדת החוקה, חוק ומשפט, [דוח לשנת 2023 על מספר זוגות שנישאו ורושמי הנישואין נתבקשו לערוך את נישואיהם או לרושםם, כשאחד מבני הזוג או שניהם קטינים](#), 1 באוקטובר 2024.

²⁵ רשות האוכלוסין וההגירה, מינהל האוכלוסין, אגף מרשם וביומטרי, דיווחים על פי חוק שהתקבלו על ידי ועדת החוקה, חוק ומשפט, [נישואי בוסר לשנת 2023 - דיווח לפי סעיף 8 \(ד\) לחוק גיל הנישואין](#), 28 באוגוסט 2024, התקבל: 1 בספטמבר 2024; [נישואי בוסר לשנת 2024 - דיווח לפי סעיף 8 \(ד\) לחוק גיל הנישואין](#), 5 במאי 2025, התקבל: 11 במאי 2025; [נישואי בוסר לשנת 2025 - דיווח לפי סעיף 8 \(ד\) לחוק גיל הנישואין](#), 20 באפריל 2026, התקבל: 20 באפריל 2026.

טבלה 6: מספר הבקשות לרישום נישואי בוסר שנערכו בהיתר ושלא בהיתר, לפי גיל הנישואין, 2023–2025²⁶

2025			2024			2023			גיל הנישואין
קיים היתר	ללא היתר	סה"כ	קיים היתר	ללא היתר	סה"כ	קיים היתר	ללא היתר	סה"כ	
									13-14
0	2	2				1	1	2	14-15
1	9	10	10	10	16	16	16	10	15-16
2	24	26	30	29	28	28	28	26	16-17
8	63	71	63	56	90	1	82	71	17-18
11	98	109	103	95	136	1	128	109	סה"כ

מהנתונים עולה כי מרבית הבקשות שהוגשו ברשות האוכלוסין היו לרישום נישואי קטינים וקטינות שנערכו ללא היתר. בשנים אלו רוב הבקשות נוגעות לקטינים וקטינות בגילי 17–18 (כ-64% בממוצע). לצד זאת, בשלוש השנים (2023–2025) הוגשו 123 בקשות לרישום נישואי קטינים מתחת לגיל 17. מתוכן הוגשו שלוש בקשות לרישום נישואי קטינים בגילי 13–15, ו-36 בקשות לרישום נישואי קטינים בגילי 15–16. כאמור לעיל, החוק לא מאפשר לתת היתר לנישואין בגילים שמתחת לגיל 16.

יצוין כי מספר הבקשות לרישום נישואי בוסר שנערכו בהיתר תואם את נתוני המשרד לשירותי דת לשנת 2023 (השנה היחידה עבורה התקבל דיווח מהמשרד לשירותי דת) שהובאו לעיל (סעיף 3.2) – ארבע במספר.

לפי רשות האוכלוסין וההגירה, הוגשה תלונה למטרה על כל בקשה לרישום נישואין שנערכו ללא היתר. משמע - 128 תלונות ב-2023, 95 תלונות ב-2024 ו-98 תלונות ב-2025.

בטבלה הבאה מוצגות הבקשות לרישום נישואי קטינים וקטינות בחלוקה ללשכות האוכלוסין וההגירה.

²⁶ רשות האוכלוסין וההגירה, מינהל האוכלוסין, אגף מרשם וביומטרי, דיווחים על פי חוק שהתקבלו על ידי וועדת החוקה, חוק ומשפט, נישואי בוסר לשנת 2023 - דיווח לפי סעיף 8 (ד) לחוק גיל הנישואין, 28 באוגוסט 2024, התקבל: 1 בספטמבר 2024; נישואי בוסר לשנת 2024 - דיווח לפי סעיף 8 (ד) לחוק גיל הנישואין, 5 במאי 2025, התקבל: 11 במאי 2025; נישואי בוסר לשנת 2025 - דיווח לפי סעיף 8 (ד) לחוק גיל הנישואין, 20 באפריל 2026, התקבל: 20 באפריל 2026.

טבלה 7: מספר הבקשות לרישום נישואי בוסר שנערכו בהיתר ושלא בהיתר, לפי לשכות רשות האוכלוסין וההגירה, 2023-2025²⁷

לשנה	2023			2024			2025		
	קיים היתר	ללא היתר	סה"כ	קיים היתר	ללא היתר	סה"כ	קיים היתר	ללא היתר	סה"כ
אום אל פאחם			0			0	1		1
אריאל			0		2	2			
אשדוד		1	1		1	1			
אשקלון			0			0	1		1
באר שבע		3	3		1	1			
בית אל		1	1			0			
בית שמש		1	1			0			
בני ברק		3	3		1	1			
דימונה		1	1			0			
חדרה		1	1			0	1		1
חולון			1			0			
חיפה		1	1		1	1			
טבריה		2	2		2	2			
טייבה			0			0	1		1
ירושלים - מזרח		76	76		56	56		53	53
ירושלים	1	5	6	1	12	13	2	9	11
ירושלים דרום		5	5		2	2		4	4
כפר סבא			0		1	1			0
מודיעין עילית	1		1			0			0
נוף הגליל		1	1			0	1		1
נתניה		1	1		2	2	1		1
סח'נין		1	1			0			0
עפולה		3	3			0	1	2	3
פתח תקווה		1	1			0			0
צור באהר		5	5		7	7		8	8
צפת	1		1			0			18
קלנדיה		12	12		8	8			0
קרית			2			0			0
קרית נת			0		1	1			0
ראש העין		1	1			0			0
ראשון לציון		1	1			0			0
רהט			0		2	2		2	2
רחובות	1		1			0	1		1
רמלה		2	3	1	1	2	1		1
שער בנימין			0		1	1			0
סה"כ	7	128	136	8	95	103	11	98	109

מהטבלה עולה כי בשלוש השנים (2023–2025) רוב הבקשות לרישום נישואי בוסר מוגשות בלשכות רישום האוכלוסין בירושלים רבתי²⁸ - רובן בלשכות הנמצאות במזרח ירושלים. במרבית הלשכות הוגשו בקשות בודדות לרישום לנישואי בוסר. יוצאות דופן הן הלשכות בקלנדיה - שם מספר הבקשות לרישום היה 12 בשנת 2023 ובשנת 2025 לא הוגשה אף בקשה אחת; ובצפת - שם הוגשה בקשה אחת לרישום בשנת 2023 ובשנת 2025 הוגשו 18 בקשות לרישום.

2.4 נתוני משרד הרווחה והביטחון החברתי, 2022–2025

לפי חוק גיל הנישואין, שר הרווחה והשירותים החברתיים ידווח לוועדה על מספר התסקירים שהוגשו לבתי המשפט לענייני משפחה בהליכים לפי חוק זה.

כאמור לעיל, כאשר גיל הנישאים בין 16 ל-17, החוק מורה לבית המשפט לקבל תסקיר מעובד סוציאלי בטרם קבלת החלטה בעניינם. מספר התסקירים שהוגשו לבית הדין לענייני משפחה בעניינם של קטינים שביקשו להינשא טרם מלאו להם 18 מובא בטבלה 8.²⁹ יצוין כי לפי החוק אין חובה לדווח לכנסת על ההמלצה העולה מהתסקיר - בעד או נגד מתן היתר לנישואין, כך שלא ניתן לדעת כמה מתוך התסקירים המליצו על מתן היתר לנישואי הקטינים, ובכמה ממקרים אלה אכן ניתן היתר לנישואין.

טבלה 8: מספר התסקירים שהוגשו לבית הדין לענייני משפחה, 2022–2025³⁰

שנה	מספר תסקירים שהוגשו
2022	27
2023	9
2024	15
2025	15

מהטבלה עולה, כי בשנת 2022 הוגשו 27 תסקירים; בשנת 2023 מספר התסקירים היה הנמוך ביותר מבין השנים המדווחות - תשעה תסקירים ובשנתיים האחרונות הוגשו 15 תסקירים בכל שנה.

2.5 נתוני המשטרה באמצעות המשרד לביטחון לאומי, 2022–2024

לפי חוק גיל הנישואין, על המשרד לביטחון לאומי לדווח על מספר התלונות שהוגשו למשטרה בשל עבירות על סעיף 2 לחוק ומספר התלונות מתוכן שהגיש משרד הפנים. כמו כן, המשרד נדרש לדווח על מספר החקירות שנערכו ומספר

²⁷ רשות האוכלוסין וההגירה, מינהל האוכלוסין, אגף מרשם וביומטרי, דיווחים על פי חוק שהתקבלו על ידי וועדת החוקה, חוק ומשפט, נישואי בוסר לשנת 2023 - דיווח לפי סעיף 8 (ד) לש, 28 באוגוסט 2024, התקבל: 1 בספטמבר 2024; נישואי בוסר לשנת 2024 - דיווח לפי סעיף 8 (ד) לחוק גיל הנישואין, 5 במאי 2025, התקבל: 11 במאי 2025; נישואי בוסר לשנת 2025 - דיווח לפי סעיף 8 (ד) לחוק גיל הנישואין, 20 באפריל 2026, התקבל: 20 באפריל 2026.

²⁸ לשכות ירושלים רבתי - ירושלים מזרח, ירושלים דרום, צור באהר וקלנדיה.

²⁹ שר הרווחה והביטחון החברתי, דיווחים על פי חוק שהתקבלו על ידי וועדת החוקה, חוק ומשפט, דיווח שנתי על פי סעיף 8 לחוק גיל הנישואין, התש"י-1950 לשנת 2022, 23 באפריל 2023; דיווח שנתי על פי סעיף 8 לחוק גיל הנישואין, התש"י-1950 לשנת 2023, 30 באפריל 2024; דיווח שנתי על פי סעיף 8 לחוק גיל הנישואין, התש"י-1950 לשנת 2024, 23 באפריל 2025; דיווח שנתי על פי סעיף 8 לחוק גיל הנישואין, התש"י-1950 לשנת 2025, 23 באפריל 2026.

³⁰ שר הרווחה והביטחון החברתי, דיווחים על פי חוק שהתקבלו על ידי וועדת החוקה, חוק ומשפט, דיווח שנתי על פי סעיף 8 לחוק גיל הנישואין, התש"י-1950 לשנת 2022, 23 באפריל 2023; דיווח שנתי על פי סעיף 8 לחוק גיל הנישואין, התש"י-1950 לשנת 2023, 30 באפריל 2024; דיווח שנתי על פי סעיף 8 לחוק גיל הנישואין, התש"י-1950 לשנת 2024, 23 באפריל 2025; דיווח שנתי על פי סעיף 8 לחוק גיל הנישואין, התש"י-1950 לשנת 2025, 23 באפריל 2026.

התיקים שהועברו לפרקליטות לשם הגשת כתבי אישום.³¹ בטבלה הבאה מוצגים הנתונים שנמסרו בדיווחי המשטרה לשנים 2022–2024.

טבלה 9: התלונות שהתקבלו, החקירות שהתנהלו בעקבותיהן ומספר התיקים שהועברו להגשת כתבי אישום, 2022–2024³²

שנה	מספר תלונות שהתקבלו בעקבות		מספר התיקים שהועברו לפרקליטות להגשת כתב אישום	
	התלונות	שהתקבלו	הגורמים שהפנו את התלונות	הגורמים שהפנו את התלונות
2022	41	41	24	7 – משרד הפנים
2023	23	17	6	0 – משרד הפנים, 9 – גורמים אחרים
2024	15	13	7	

לפי נתוני המשטרה, מספר התלונות על נישואי קטינים שהתקבלו הלך ופחת, מ-41 תלונות ב-2022 ל-15 ב-2024. עוד לפי נתוני המשטרה, רק בשנת 2023 הגיעו למשטרה תלונות על נישואין מרשות האוכלוסין וההגירה – 7 תלונות מתוך 23 תלונות שהגיעו. נזכיר, כי לפי רשות האוכלוסין וההגירה הועברו למשטרה 128 תלונות ב-2023, 95 תלונות ב-2024 ו-98 תלונות ב-2025 (לשנה זו לא התקבלו נתונים מהמשרד לביטחון לאומי). אין לנו הסבר לפער זה.

עוד עולה מהטבלה, כי בעוד בשנת 2022 התנהלה חקירה בעקבות כל תלונה שהוגשה, בשנים 2023 ו-2024 המצב היה שונה, ויש תלונות שלא התנהלה בעקבותיהן חקירה.

מספר התיקים שהועברו לפרקליטות להגשת כתבי אישום היה 24 בשנת 2022 (כ-59% ממספר החקירות), שישה ב-2023 (כ-35% ממספר החקירות) ושבעה ב-2024 (כ-54% ממספר החקירות). לפי נתוני הפרקליטות שהובאו לעיל (ראו סעיף 3.1.1) ב-2022 הוגשו שני כתבי אישום, ב-2023 הוגשו ארבעה כתבי אישום וב-2024 לא הוגש אף כתב אישום.

2.6 נתוני הנהלת בתי המשפט, 2023–2026 (חלק מהשנה)

לבקשת הוועדה לקידום מעמד האישה, הנהלת בתי המשפט שלחה לוועדה נתונים על מספר הבקשות שהוגשו לקבלת היתר לנישואי קטינים ומספר ההיתרים שניתנו בשנים 2023–2026. הללו מוצגים בטבלה שלהלן.

³¹ סעיף 8 לחוק גיל הנישואין, תש"ו-1950

³² המשרד לביטחון לאומי, דיווחים על פי חוק שהתקבלו על ידי ועדת החוקה, חוק ומשפט, דיווח לכנסת לשנת 2022 – לפי חוק גיל נישואין, תש"ו-1950, 23 בפברואר 2023; דיווח בהתאם לחוק גיל הנישואין, התש"ו-1950 – עבור שנת 2023, 3 ביוני 2024; דיווח בהתאם לחוק גיל הנישואין, התש"ו-1950 – עבור שנת 2024, 14 באוגוסט 2025.

טבלה 10: מספר הבקשות שהוגשו לקבלת היתר נישואי קטינים ומספר ההיתרים שניתנו, 2023–2026 (חלק מהשנה)³³

שנה	מספר בקשות שהוגשו	מספר בקשות שניתן בהן היתר
2023	19	10
2024	20	3
2025	20	5
2026 (עד 14.5.26)	6	0

לפי הנהלת בתי המשפט, **בכל אחת מהשנים 2023–2025 התקבלו 19–20 בקשות לקבלת היתר לנישואי קטינים**. מתוכן, בשנת 2023 כמחצית מהבקשות נענו בחיוב; בשנת 2024 כ-15% נענו בחיוב וב-2025 כ-25% מהבקשות נענו בחיוב.

יצוין כי לפי נתוני הפרקליטות שהובאו לעיל (ראו סעיף 3.1.1), **ב-2023 הוגשו 18 בקשות – מתוכן ב-17 בקשות ניתן היתר; וב-2024 הוגשו 20 בקשות – מתוכן בארבע בקשות ניתן היתר**. איננו יודעים מהי הסיבה לפער בין נתוני הפרקליטות לנתוני הנהלת בתי המשפט באשר לשיעור הבקשות שאושרו.

כמו כן, לפי נתוני רשות האוכלוסין וההגירה שהובאו לעיל (ראו סעיף 3.3), ב-2023 הוגשו שבע בקשות לנישואי בוסר שנערכו בהיתר, ב-2024 הוגשו שמונה בקשות וב-2025 הוגשו 11 בקשות כאלו. ייתכן והפער בין הנתונים קשור בכך שהזוגות לא נרשמו בלשכות האוכלוסין וההגירה באותה שנה בה הם נישאו.

³³ עו"ד הילה בוסקילה, לשכה משפטית, הנהלת בתי המשפט, תשובה על פניית הוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי, נתוני הנהלת בתי המשפט – גיל נישואין, דוא"ל, 14 במאי 2026.

נספח 1: תאריכי יעד הדיווח לפי החוק והדיווח בפועל לפי שר³⁴

תאריך יעד לפי החוק (והשנה המדווחת)					תאריך מסירה בפועל לפי שר	
השר לשירותי דת	שר הרווחה והביטחון החברתי	השר לביטחון לאומי	שר הפנים	שר המשפטים		
1.10.2024	23.4.2023	23.2.2023	-	21.9.2023		
-	30.4.2024	3.6.2024	28.8.2024	22.5.2024		
-	23.4.2025	14.8.2025	5.8.2025	3.9.2025		
-	23.4.2026	-	20.4.2026	-		

נספח 2: הנתונים האמורים להיכלל בדיווחי השרים לפי חוק גיל הנישואין³⁵

שר המשפטים ידווח לוועדה על אלה:

- (1) מספר הבקשות שהוגשו לבתי המשפט לענייני משפחה למתן היתר נישואין;
- (2) מספר הקטינים והקטינות שקיבלו היתר נישואין מבתי המשפט לענייני משפחה, בחלוקה לפי גילאים;
- (3) הנסיבות שבשלהן ניתנו היתרי נישואין לפי סעיף 5;
- (4) מספר כתבי האישום שהוגשו בכל מחוז בשל עבירות לפי סעיף 2;
- (5) מספר פסקי הדין שניתנו בהליכים לפי סעיף 2, ושיעורי ההרשעה והזיכוי מתוכם;
- (6) גזרי הדין שניתנו בהליכים לפי סעיף 2;

(7) מספר הקטינים והקטינות שנישאו ורושמי הנישואין או בתי הדין הדתיים שהתבקשו לערוך את נישואיהם או לרשם, בחלוקה לפי גילאים – לעניין רושמי נישואין ובתי דין דתיים שבשטח הפעולה של משרד המשפטים; בסעיף זה, "רושם נישואין" – הרשות הרשמת כהגדרתה בפקודת הנישואין והגירושין (רישום).

השר לשירותי דת ידווח לוועדה על מספר הקטינים והקטינות שנישאו ורושמי הנישואין התבקשו לערוך את נישואיהם או לרשם, בחלוקה לפי גילאים – לעניין רושמי נישואין ובתי דין דתיים שבשטח הפעולה של המשרד לשירותי דת.

שר הפנים ידווח לוועדה על אלה:

- (1) מספר הקטינים והקטינות שנישאו ופקיד הרישום כמשמעותו בחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה–1965, התבקש לרשום את נישואיהם באותה שנה, בחלוקה לפי גילאים, לפי לשכות רשות האוכלוסין וההגירה, ולפי נישואין בהיתר בית המשפט לענייני משפחה ובלא היתר;
- (2) מספר התלונות שהגיש משרד הפנים למשטרה בשל עבירות לפי סעיף 2, בחלוקה לפי לשכות רשות האוכלוסין וההגירה.

³⁴ הכנסת, [מאגר הדיווחים והפעולות על פי חוק](#), דיווחים שהתקבלו, כניסה: 19 במאי 2026.

³⁵ סעיף 8 לחוק גיל הנישואין, תש"ו-1950.

שר הרווחה והשירותים החברתיים ידווח לוועדה על מספר התסקירים שהוגשו לבתי המשפט לענייני משפחה בהליכים לפי חוק זה.

השר לביטחון הפנים ידווח לוועדה על אלה:

- (1) מספר התלונות שהוגשו למשטרה בשל עבירות לפי סעיף 2, ומספר התלונות מתוכן שהגיש משרד הפנים;
- (2) מספר החקירות שנערכו בשל עבירות לפי סעיף 2;
- (3) מספר התיקים בשל עבירות לפי סעיף 2 שהועברו לפרקליטות לשם הגשת כתב אישום.